N°. 275. 1834

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 19 November.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *BREDA*, ontvangen hebbende schriftelijke kennisgeving van den Arrondissements-IJker binnen deze Stad *N. Pruymboom*, dat door hem, van den 21sten dezer maand tot en met den 15 December aanstaande, in het IJklokaal op Stads-Erve, achter het Stadshuis, dagelijks (uitgenomen Zon- en Feestdagen), van 's morgens *negen* tot *twaalf* en des namiddags van *twee* tot *vijf* ure, zal worden gevaceerd tot de herijking van alle die in den jare 1833 en vroeger *geijkte Lengtematen, Inhoudsmaten en Gewigten*, alsmede der onderscheiden *Tinnen Blikken- en houten Vochtmaten*.

Brengt zulks ter kennisse der Ingezetenen, met aanmaning om aan hunne verpligting ten deze gedurende gemeld tijdvak te beantwoorden, onder observatie, dat de toegang tot gezegd IJklokaal niet anders dan langs de poort van Stads-Erve uitkomende in de St. Annastraat zal mogen plaats hebben, en met waarschuwing verder, overeenkomstig art. 13 der ordonnantie van Hun Ed. Groot Achtb. Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie Noord-Braband van den 2den September 1834 Lett. HH. afd. van Policie (Prov. blad N°. 110), dat elk die, na den 30 November aanstaande in den handel Lengte- Inhouds- en Vochtmaten of Gewigten moet gebruiken, welke van het merkteeken der herijking voor dit jaar niet zijn voorzien, zal geacht worden zich van ongeoorloofde Maten en Gewigten te bedienen, en daardoor vervallen in de boeten en poenaliteiten, bij de wetten tegen het gebruik van zodanige Maten en Gewigten vastgesteld. Gelasten voorts een iegelijk voor zoo veel hem aangaat, zich mede overeenkomstig den verderen inhoud van opgemelde ordonnantie te gedragen: — Zullende door den Kommissaris van Politie en zijne Agenten op de naleving der verordeningen, omtrent het metriek stelsel van Maten en Gewigten ten stiptste worden gewaakt.

BREDA, den 17den November 1834.

DE ROY, W.
Ter Ordonnantie van dezelven
De Secretaris der Stad
H. W. SCHAUIKES.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De belgische bladen van heden houden niets bijzonders. De beide kamers zijn gisteren met den zondag niet vergaderd geweest, echter heeft de commissie uit de afgevaardigden het adres van antwoord der kamer aan den troon [illegible] antwoord wordt [illegible] opgemaakt. — De petitie door de brusselsche dagbladschrijvers opgemaakt aan de kamer van afgevaardigden, om van dezelve vrijdom van zegel te verwerven, was door de meeste provinciale bladen dagelijks onderteekend geworden, doch de *Messager de Gand* had, op het ook aan hem daartoe gedaan aanzoek, geweigerd en geantwoord, dat het aanzoek hem al te billijk scheen, dat dat men er in toestemmen zou, en hij overigens niets aan de revolutie wilde zijn verschuldigd.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den November.

Het *Journal des Débats* houdt heden de bevestiging, echter zonder eenige verdere aanmerkingen, dat de nieuwe ministers, te weten: de president van den raad en minister van binnenlandsche zaken, hertog *van Bassano*, de generaal *Bernard*, minister van oorlog en met het interim van de buitenlandsche zaken belast, de heeren *Ch. Dupin* van marine, *Passy* van finantien en *Teste* van koophandel en kolonien, gisteren hunne demissie aan den koning hebben ingezonden, en dat deze dezelve aangenomen heeft.

Omtrent de oorzaken van deze vreemde en plotselijke omkeering van het pas gevormd ministerie vindt men in den *Messager*, die het eerst van de ontbinding berigt gaf, bevestigd hetgeen reeds gisteren werd rondgedragen, dat namelijk de heer *Passy*, in de beide eerste raadsvergaderingen, toen sommige der aangekomen ministers over het nieuw te volgen stelsel spraken, op een stelligen toon, en als 't ware het persoonlijk gevoelen van den koning uitende, zou gezegd hebben, dat er geen kwestie was eener verandering van stelsel; dat de koning niet geloofde op den weg der Julij-omwenteling te moeten terugkeeren, de overtuiging hebbende daarvan niet af te zijn gegaan; dat integendeel hetzelfde stelsel tot heden gehouden behoorde gevolgd te worden, en de vorige ministers juist daarom het ministerie hadden verlaten, dewijl zij de kroon voorwaarden hadden willen opleggen; en de koning van toen af andere mannen met zijne inzigten instemmende dienaars had gezocht. De heer *Persil* had de ministers vervolgens hun gedragregel voorgehouden: aan eene algemeene amnestie kon niet worden gedacht; men behoefde slechts op een middel te denken om het proces voor het hof der pairs tot een goed einde te brengen; wat voorts de vergiffenis betrof, de koning wilde die wel aan enkelen en bij bijzondere gelegenheden toestaan, maar algemeen kon zij geen plaats hebben. Na dit soort van ultimatum voor de nieuwe ministers, hadden zij, de een voor de ander na, hunne demissie aan den koning ingediend.

Van een nieuw daar te stellen ministerie schijnt men nog volstrekt niets zekers te weten. Het algemeen gerucht heden loopende was, dat de doctrinairen weder in het bewind zouden komen, en men het ministerie wederom zou zien voltallig te krijgen, 't zij door den generaal *Bernard* in het departement van oorlog te behouden, of daartoe den generaal *Aymard*, dezelfde die laatstelijk te Lyon bevel gevoerd heeft, te benoemen. Volgens den *Constitutionnel* zoude de heeren *Molé* en *Thiers* met de vorming van een nieuw bestuur belast zijn. Onder al deze onzekerheden en ministeriele botsingen is thans de algemeene aandacht bijzonder opgewekt geworden, en vraagt men zich met eenige ongerustheid af, wat er van worden zou zoo in deze oogenblikken ergens eenige oproerige bewegingen plaats hadden.

— Regtstreeksche berigten uit Madrid loopen tot den 8sten, terwijl men bijzondere van een dag later ontvangen heeft. In de zitting van den 7den hadden de procuradores, met eene meerderheid van 50 stemmen, tot de in overweging neming van de amendementen der proceres, de leening *Guebhard* betreffende, besloten, en in de zitting van den 8sten de leening zelve, met eene even gelijke meerderheid erkend, alsmede aan het tweede amendement betrekkelijk de cortes-bons hunne goedkeuring gegeven. Het ministerie van binnenlandsche zaken was nog niet vervuld; de president van den raad nam het bestuur van oorlog ad interim waar. In de bijzondere berigten uit Madrid wordt voorts gesproken, dat het gouvernement eene supplementaire financiele wet in gereedheid bragt, volgens welke de houders der uitgestelde schuld geregtigd zouden zijn, om die bij den aankoop van in veiling gebragte domeinen in betaling te geven.

Te Madrid wilde men weten en wordt daarvan ook in een berigt van den 11den van de grenzen gesproken, dat *Mina* eenig voordeel op de insurgenten in de nabijheid van Leirin zou behaald en hun nabij Estaritz een twintigtal kisten met patronen ontnomen hebben.

— Heden (15 *November*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 106,30; op tijd 106,55; 3 pCt. kont. 78,45; op tijd 78,50; Nap. renten kont. 96,25; Sp. perpet. 5 pCt. 43⅞; 3 pCt. 28; Cortes 41¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 18den November.

Heden wordt alhier de heugelijke verjaardag van Nederlands geliefde Koningin en tevens die der bevrijding van het juk der fransche overheersching, gevierd met het uitsteken van vlaggen uit de openbare gebouwen, en het houden eener groote parade van het garnizoen, terwijl er voorts heden avond, ter gelegenheid van dien heugelijken dag, in de zaal van het lokaal *Amicitia*, een luisterrijk Bal en Casino zal gehouden worden.

— Even als op vele andere plaatsen werd in den avond van gisteren, door het alhier gevestigd departement der Maatschappij »*Tot Nut van 't Algemeen*", het vijftigjarig bestaan dier instelling plegtig gevierd. Ten aanhoore eener talrijke schare, schetste de verdienstelijke secretaris dezer afdeeling, de heer *J. L. van der Hoeven*, het ontstaan, de opkomst en den bloei der maatschappij, de wederwaardigheden, waarmede zij had te worstelen, en het nut door haar gesticht. Dit laatste gedeelte zijner rede werd als 't ware eenen zigtbaren luister bijgezet door de uitreiking van het eermetaal, aan twee menschenvrienden, *J. Bogers* en *J. G. Lagerwey*, om edelmoedige zelfopoffering bij het redden van drenkelingen, door het hoofdbestuur toegekend. De feest-rede werd aangenaam afgewisseld door harmonie en zang, werd gevolgd door een voortreffelijk dichtstuk, mede aan de heilzame werking der maatschappij gewijd en voorgedragen door den heer *G. Ramakers*. De algemeene stemming tot dankbare vreugde en vaderlandsch gevoel werd door deze voordragt merkbaar verhoogd, en even als vroeger de toepasselijke zangen ook bij de toehoorders weerklank vonden, zoo werd, na het einde van het dichtstuk, het volkslied met eenheid van stem en harten aangeheven.

Na den afloop der eigenlijke plegtigheid bleef men in gulle en gepaste vrolijkheid bijeen.

— Laatstleden woensdag heeft te 's Bosch de jaarlijksche prijsuitdeeling aan de kwekelingen op de koninklijke school voor de nuttige en beeldende kunsten, alsmede aan die der afdeeling toonkunst aldaar, plaats gehad, in de zaal [illegible] rhetorica [illegible] de zaal der sociëteit *Casino*. Z. Exc. de heer gouverneur der provincie, de Ed. Achtb. heer burgemeester der stad [illegible] burgerlijke en militaire autoriteiten waren bij de plegtigheid [illegible]. Door den heer burgemeester werd voorts eene [illegible]

ring gehouden over *» den roem der Nederlandsche schilders boven vele andere natiën, en de beoefening en staat der toonkunst in ons vaderland,"* waarna door den heer gouverneur tot de bekrooning der leerlingen werd overgegaan, na alvorens de leerlingen op eene welmeenende en hartelijke wijze te hebben toegesproken, en vervolgens eene welbewerkte en fraaije redevoering te hebben gehouden, *» over den oorsprong, den voortgang en de voortreffelijkheid der schoone kunsten."* Na de bekrooning werden door een aantal der verdienstelijkste leerlingen, in meer of minder uitvoerige aanspraken, hulde en erkentenis aan Z. M. onzen geliefden koning, als beschermheer der school, en voorts aan den heer gouverneur, de stedelijke regering, en bijzonder ook aan de heeren directeurs en onderwijzers toegebragt, waarna door den voorzitter met eene korte toespraak de plegtigheid besloten werd.

Des avonds had voor de tweede maal, sedert de oprigting te 's Bosch eener broederschap *tot bevordering der schilder-, teeken- en toonkunst*, eene bijeenkomst in het lokaal der koninklijke school plaats, welke met eene collation besloten werd, waarbij vriendschap en gulle vrolijkheid voorzaten en de welmeenendste toasten aan het Koninklijk Huis, den opperbevelhebber der vesting en aan andere aanzienlijke personen door de broeders werden toegebragt.

Naar men verneemt zal eerlang bij de elf afdeelingen infanterie een zeker aantal miliciens van de ligtingen van 1830, 1831 en 1832, welke zich met onbepaald verlof in hunne haardsteden bevinden, voor de werkelijke dienst worden opgeroepen, ten einde zich met December aanstaande bij hunne korpsen te voegen.

Voorts zullen de dienstpligtige schutters van 1833 en 1834, behoorende tot de mobiele schutterij, vóór den 15den December bij de verschillende batailIons worden ingedeeld; zij zullen zich alsdan bij derzelver staven vervoegen, ten einde met de krijgsartikelen te worden bekend gemaakt. Aan de landelijke schutters zullen de benoodigde kleedingstukken worden uitgereikt, en allen zullen daarop weder met onbepaald verlof naar hunne haardsteden terugkeeren, onder verband van de maandelijksche inspectien bij te wonen, terwijl nader nopens hunne wapenoefeningen zal worden beslist.

— De heer *P. C. van der Chijs* is door Z. M. den koning wederom voor een jaar in zijne betrekking van amanuensis bij het kabinet van archaeologie gecontinueerd.

— Tot majoor titulair is dezer dagen benoemd de gepensioneerde Kapitein *W. J. de Ruiter*; tot kapitein-kwartiermeester bij het 3de bataillon veld-artillerie, de eerste luit.-kwartiermeester *W. van der Plas* van de 9de afdeeling, en tot plaats-majoor van de 3de klasse op het fort St. Andries *J. Roeijer*, 2de luit. van het korps mineurs en sappeurs.

Het traktement van non-activiteit is toegekend aan *B. J. Reifferth*, tijdelijk dienende kapitein, als plaats-majoor van Vlissingen gefungeerd hebbende.

De Londensche berigten van den 16den dezer melden, dat er inderdaad eene geheele verandering van het engelsch ministerie op handen is. Vrijdag den 14 gaf de Koning te Brighton aan lord *Melbourne*, die Hoogstdenzelve den heer *Littleton* als opvolger van lord *Althorp* voordroeg, te kennen, dat, na het vertrek van lord *Althorp* uit het Huis der Gemeenten, de Ministers aldaar op geene voldoende wijze de beraadslagingen konden regelen, weshalve hij van deze gelegenheid gebruik maakte, om van Kabinet te veranderen en zelf de taak op zich nam, om een nieuw ministerie te vormen. Men zegt, dat Z. M. den hertog van *Wellington* opgedragen heeft het bestuur zamen te stellen en, zoo deze daarin niet slagen mogt, lord *Durham* met de zaak zal belasten.

De aftredende ministers hebben daarna bij lord *Melbourne* eene langdurige conferentie gehad.

— Een brand, is Vrijdag middag in de werken van den Tunnel of gang onder de rivier de Teems ontstaan, heeft zich gelukkiglijk nog bepaald bij het afbranden van enkele werkplaatsen, het verbranden van eenige werktuigen en het meer of minder zengen van vier andere huizen, hetwelk gezamenlijk op min 4000 p. st. schade begroot wordt. Bedoelde gang zelf, aan welks voltooijing men thans, zoo als vroeger is gemeld, reeds werkzaam is, heeft bij dezen brand echter geene schade van eenig aanbelang bekomen.

— Ter beurze van den 15den waren de 3 pCt. consol. 90⅝ a 91, Spanje 52⅞, Portugal 84¾, Holl. werk. schuld 2½ pCt. 52⅝; 5 pCt. 98.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 15den November.

Volgens nadere berigten uit Stokholm schijnt het besluit aan de officieren der Zweedsche armee, om hunne verblijfplaatsen op te geven, een doorgaande maatregel te zijn, die in 't vervolg van tijd in December van ieder jaar vernieuwd zal worden.

— Onder dagteekening van den 9den heeft Z. M. de Koning van Pruissen eene kabinets-order uitgevaardigd, waarbij, ten gevolge van het door de fransche regering aangenomen [illegible] op den pruissischen consul te Bajonne, *Bardewisch*, toegepast beginsel, om dat hij haar aangeboden [illegible] eigendunkelijk [illegible] voornamelijk met de regering door welke hij benoemd was in te handelen, [illegible] tusschen de pruissische en fransche regeringen [illegible] uitdrukkelijke nota's moeten gewisseld zijn, het exequatur te kunnen [illegible] aangezien in alle betrekkingen van dien aard de wederkeerigheid tusschen twee regeringen [illegible] kan, dat zelfde beginsel ook ten opzigte der fransche consuls moet worden aangenomen, weshalve, zoodra de provinciale autoriteiten zich over eenigen franschen consul te

beklagen hebben, daarvan dadelijk door den minister aan den Koning verslag moet worden gedaan, als wanneer aan den beschuldigden consul terstond het *exequatur* zal worden ontnomen. Dit bevel is alleen op de fransche consuls toepasselijk.

— Naar men verzekert zijn de gezamenlijke resultaten van het verhandelde in de Weener Minister-Conferentie, die zeer uitgebreid moeten zijn, bereids den 7den dezer aan de daarin betrokken Hoven toegezonden, zoodat men de verdere openbaarmaking binnen weinige dagen verwacht.

— In de *Leipziger Zeitung* vindt men een half officieel artikel, waarbij gezegd wordt, dat er sints kort belangrijke ontdekkingen zijn gedaan, omtrent eene vereeniging, die niets anders dan het omverwerpen van alle wettige orde ten doel heeft. Het is ten gevolge daarvan, dat zeer onlangs te Leipzig twee personen van eenigen rang en aanzien werden in hechtenis genomen, terwijl andere zich door de vlugt wisten te redden.

— De belangrijke fabriekstad Reichenhall in Beijeren, is den 10den dezer grootendeels aan prooi der vlammen geworden.

— De graaf *van Beaumont*, die zich eenigen tijd te Geneve ophield, is van daar met zijn gezin naar Rome vertrokken.

— De Koning van Napels heeft onlangs aan verscheidene zijner adjudanten en andere officieren hun ontslag gegeven, op wel aanzienlijke die van overhelling tot het liberalismus verdacht werden. Aan de Napelsche Koningin wordt een meer en meer toenemenden invloed op de politieke aangelegenheden toegeschreven.

— Aan de Ural heeft men thans ook zuidwaarts van Katharinenburg onder het goudzandsche diamanten gevonden. Deze ontdekkingsplaats ligt 180 mijlen ten zuiden van Bisersk, alwaar voormaals de heer *Schmidt* de Russische diamanten ontdekte.

163ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

Eerste Trekking: Nos. 11753 en 10118, ieder een prijs van ƒ 1000.
Tweede „ N°. 16291 ƒ 1,500.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

MAANDAG, den 17den November

NEDERLAND. pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en h. u.
Werk. Schuld 2½	52	52 5/16	52 5/16
dito dito 5	99¼	99½	99½
Uitgestel. dito.	1 5/32		
Kansbill. dito.	[illegible]	22 1/16	22 1/16
Amort. Synd. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Dito dito. 3½	74⅝	74⅝	
Schatkistbill. 6	100⅜		
Oorlogslast. 5	100¼		
Leening 1831. 6			
Hand.-Maats. 4½	100⅝		
FRANKRIJK.			
Ins. Grootb. 3	78½	78⅝	
ENGELAND.			
Dito p. 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Certific. Amst. 5	46¼	46½	46⅜ a ½
Dito ƒ 1000. 3	27⅝	27¾	27¾
Uitg. 3 pc. Sch. 5	15⅛	15¼	15 3/16
Cort. B. Lond. 5	42⅞	43¼	43¼
NAPELS.			
Certific. *L&B*. 5			
Dito *Falc.&C.* 5	90⅝		
Leen. Lond. *R*. 5			
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 1798/1816 5	103	103⅛	103
Dito 1828/1829 ...5	103⅜		

pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en h. u.
Cert. dito 1831/32. 5	98⅛	98½	
Obl. te Lond. 5			
Cert. te Hamb. 5			
Ins. in Assig. 6	67⅛	67 1/16	
Certific. dito. 6			
POLEN.			
[illegible] 300			
PRUISSEN.			
Dito dito [illegible]	107¾	108	107⅜
Neg. L. 1830. 4			
OOSTENRIJK.			
Aand. L. ƒ 100.	206		
Dito dito 250. 4	433		
Metalliek... 5	98¼	98⅜	98⅜ a ½
Dito L. gen. 5			
Dito. 2½			
Obl. *Goll&C*. 5			
Dito. 4			
Ween. B. act. 3			
N. Ween. Aand.	881		
DENEMARKEN.			
Leen. te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotsch*. 5	78¾	79	79
GRIEKSCHE			
Dito te Lond. 5			

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.